

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedele in praznika. — Inserati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrt Din 2.50, večji inserati peti a Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din.

Rokopisi se ne vračajo

Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Obnova železniškega prometa

V Sloveniji so očiščene že vse proge in bo v prihodnjih dneh obnovljen ves promet — Pomanjkanje premoga je še vedno zelo občutno — Mraz je popolnoma popustil

Ljubljana, 18. februarja. Položaj na železnici Slovenije se polagoma izboljšuje. V območju ljubljanskega predmestja ni bilo od sode do danes dopolne nikakih večjih težav. Plazovi, ki sicer še vedno ogrožajo bohinjsko progo in progo Zidani most — Celje, so zadnjih 48 ur izostali. Proge so po večini že popolnoma očiščene z izjemo proge Zidani most — Celje, kjer še vedno vozijo le po enem tiru.

Na ljubljanski direkciji državnih železnic izjavljajo, da zaradi pomanjkanja premoga še ni mogoče v celoti obnoviti prometa. Včeraj je železniška uprava bila celo primorana, da je rekurvirala približno 20 vagonov trboveljskega premoga, ki je bil določen za privatnike.

Zveze Slovenije na vse strani so drugače v redu. Vlaki vozijo z manjšimi zamudami. Tovorni vlaki vozijo v prvi vrsti premog in drugo kurjavo, kakor tudi najpotrebnejša živila. Aprivacija mest pa je še vedno zelo težavna.

Položaj na trgu

Ljubljanski trg zelo trpi zaradi kalamitet v prometu. Upati pa je, da se bodo razmere na trgu zaradi milejšega vremena kmalu izboljšale. Danes je bilo na trgu že precej več kisle repe, kislega zelja, sladke repe in krompirja. Še vedno pa obstoja veliko pomanjkanje jajc. Špekulanti z jajci pa skušajo izrabiti položaj in so začeli cene jajcem navijati. Tako je danes neka prodajalica jajc začela prodajati komad po 3 Din. Tržno nadzorstvo je poseglo vmes ter je vso zalogo okoli 600 jajc zaplenilo in jih potem prodalo po 2 Din. V soboto je na trgu v baraki, kjer drugače preiskujejo jajca, prodajalo tržno nadzorstvo iz Prekmurja došla lepa jajca po 2 Din komad. Naval gospodinj je bil tak, da so se kar teple za vsak komad.

Vreme v Sloveniji

Mraz je zelo odjenjal. Temperatura se v Sloveniji splošno giblje med — 2° do — 7° C, le na Rakeku in po drugih krajih Notranjske je nekoliko nižja. V Sloveniji je bilo davi splošno oblačno. Snežilo je na Jesenicah, v Kranjski gori in Novem mestu. Po malem je nalezaval sneg tudi v Ljubljani. Na Notranjskem okoli Rakeka in na Boki divja zopet huda burja. Stari trg in Lož sta že teden dni popolnoma odrezana od sveta. Zaradi velikih zametov, ki dosega višino 5 m, je bil prejšnji teden tudi poštni promet nemogoč.

Premoga še vedno primanjkuje

Kakor nam javljajo, se je danes produkcija domačega premoga v revirih TPD začela dvigati in se je položaj precej izboljšal. Trboveljska premogokopna družba si prizadeva zadovoljiti najnujnejšim potrebam privatnika. Ker pa železnicam še vedno primanjkuje premoga, ne more v polni meri efektivirati narašč. Iz Trsta je prispel danes prvi vagon slekega premoga. Kakor nam javljajo, stoji na postaji v Prestranku velik tovorni vlak slekega in angleškega premoga. Tudi iz Slezie je aviziranih več vagonov premoga, ki so bili že 1. februarja odposlani, a še niso dospeli na mejo.

Zaloga drv so v Ljubljani popolnoma posle. Ni dobili niti enega polena. Dvoz drvi je zelo otežkočen. Kmetje ne morejo zaradi velikega snega v gozdove. Cene drvam so horendno poskočile. Prihajajo iz raznih krajev v Ljubljano ponudbe, ki zahtevajo za bukova drva, posekana v mesecu decembru najmanj 25 Din za 100 kg.

Težave industrije

Naša industrijska podjetja vzdržujejo z največjo težavo svoje objekte, ker nimajo večjih zalog premoga na razpolago. Strojne tovarne in livarne ne morejo danes vzdrževati obrata v cellem obsegu, ker jim poleg premoga primanjkuje električnega toka, ki se je zmanjšal za celih 50%. Pivovarna «Union» je zelo skrbila obrat. Zaposleni so sicer še vsi delavci, toda pri drugem delu. Zaradi pomanjkanja premoga je začasno ustavljeno v pivovarni izdelovanje spirita. Mnogo trpe tudi druga veleindustrijska podjetja, kakor papirnice v Večah, Kranjska industrijska družba na Jesenicah in druge. Spritno milejšega vremena je upati, da bodo tekom tega tedna odstranjene vse težkoče glede dobave premoga in da se bodo industrijski obrati mogli preskrbeti s premogom.

Novi snežni zameti v Vojvodini

Beograd, 18. februarja. Proti pričakovanju so v minuli noči razsajali v Vojvodini in Banatu zopet hudi snežni zameti. Proge, ki so bile tekom včerajšnjega dne

že skoraj docela očiščene, so znova tako zatrpane s snegom, da je danes popolnoma ustavljen promet na progi med Zagrebom in Beogradom. Iz Zagreba danes ni prispel noben vlak, a tudi iz Beograda niso mogli pustiti proti Zagrebu nobenega vlaka. V goratih krajih, zlasti pa v Sloveniji, še vedno ogrožajo promet snežne lavine. V severnih in vzhodnih delih države je davi začel znova padati sneg, v južnih pokrajinih pa dežuje. Beograjska vremenska postaja napoveduje za prihodnje dni mrzel severni veter, ki bo povzročil zopet nekoliko ostrejši mraz.

Mraz popušča

Dunaj, 18. februarja. Mraz je na Dunaju in po vsej Avstriji tekom včerajšnjega dne znatno popustil. Temperatura polago-

ma, a stalno narašča. Včeraj je bilo na Dunaju samo 5 stopinj pod ničlo, a tudi ponoči temperatura ni mnogo padla. Prav tako prihajajo poročila iz drugih centrov o stalnem porastu temperature. Davi ob 7. je vremenska postaja objavila sledeče temperature: Dunaj 5, Solnograd 16, Inomost, 18, Gradec 13 stopinj pod ničlo. V svoji napovedi za prihodnje dni napoveduje dunajska vremenska postaja kratak mraz, kateremu pa bo nato sledilo toplejše vreme, ki bo trajalo do konca marca.

Volkovi napadli vojske

Tirana, 18. februarja. V bližini Barja je včeraj tolpa volkov napadla oddelke vojskih rekrutov. Volkovi so 11 vojakov raztrgali. Ostali so se rešili le na ta način, da so splezali na drevesa.

Usoda Trockega vedno bolj zagonetna

Nihče ne ve, kje je sedaj. — Po eni verziji je še v Moskvi, po drugi je že pobegnil iz Carigrada, ali pa so ga sovjetski zaupniki odstranili.

London, 18. februarja. Usoda Trockega je še vedno zavita v tajno. Vesti o njegovem bivanju si tako nasprotujejo, da sploh ni mogoče ugotoviti, ali je že v Carigradu, ali pa še sploh ni zapustil ruskega ozemlja. Iz Carigrada sicer zatrujejo, da je Trocki že dospel tja, vendar pa doslej še nihče ni videl niti njega, niti njegove žene. Nasprotno pa poročajo iz Rige, da so vesti o prihodu Trockega v Carigrad neresnične, ter da je Trocki še vedno v Moskvi zaprt pod nadzorstvom najzanesljivejše straže. Z njim sije govorniki od časa do časa samo njegova žena. Sicer pa je Trockemu obveščanje z drugimi ljudmi najstrožje zabranjeno.

Na drugi strani zatrujejo vesti iz Carigrada, da je bil Trocki interniran na sovjetskem poslanstvu, da pa je od tam pred dvema dnevnoma brez sledu izginil. Po eni verziji so ga sovjetski zaupniki skrivaj odpeljali iz Carigrada, po drugi verziji pa je Trocki s svojo družino in s pomočjo prijateljev pobegnil.

Berlin, 18. februarja. «Die Welt am Montag» poroča, da je sovjetska vlada uradno vprašala nemško vlado, ali bi dovolila Trockemu bivanje v Nemčiji. Odločitev doslej še ni padla, ker je nemška vlada mnenja, da bi moral Trocki sam prositi za dovoljenje eno izmed nemških pokrajinskih vlad. Tega pa doslej ni storil.

Nevarna eksplozija plina v Berlinu

Davi je eksplodiral 39.000 kubičnih metrov obsegaajoč plinski rezervoar. — Smrtnih žrtev ni bilo. — Vzrok eksplozije najbrž mraz.

Berlin, 18. februarja. Nocoj se je pripetila v sredini mesta nevarna eksplozija plina. Le dejstvo, da v zgodnjih jutranjih urah na ulicah ni bilo nikakega prometa, je pripisovati, da ni bilo smrtnih žrtev.

V bližini severnega kolodvora so veliki plinski rezervoarji mestne plinarne. Rezervoarje podnevu običajno izčrpajo, ponoči pa jih znova napolnijo. Davi okrog 3. je nastala nenadoma strahovita eksplozija. Ljudje v neposredni okolici so sprva mislili, da je nastal katastrofalen potres, ker se je zemlja zazibala. Kakor ob najhujših potresih. Ljudje so v paničnem strahu begali v nočnih oblekah na ulico in drug drugega spraševali, kaj se je zgodilo.

Na lice mesta je z avtomobili prihitel večji oddelek policije, takoj za njim pa gasilci. Šele tedaj se je doznalo, da

je eksplodiral največji plinski rezervoar, obsegaajoč 39.000 kubičnih metrov plina. Eksplozija je bila tako silna, da je 50 metrov dolg zid, ki oddaja plinske rezervoarje, docela razneslo. Več sto kilogramov težki cementni blok so frčali po zraku, kakor pesek. Daleč naokrog so popokale vse šipe.

Če bi se bila eksplozija pripetila po dnevu, bi zavzela brez dvoma še katastrofalnejše dimenzije. Tako pa je bilo ranjenih samo šest oseb, med temi dva stražnika in štiri uslužbenci plinarne. Ki so bili zaposleni pri rezervoarjih. Sreča v nesreči je, da niso eksplodirali še ostali trije rezervoarji.

Vzrok eksplozije doslej še ni ugotovljen. Verjetno pa je, da je eksplozija posledica posledica vladajočega mraza, zaradi česar so bržkone odpovedale razne naprave.

Vrhovni zakonodajni svet

Beograd, 18. februarja. Za člana vrhovnega zakonodajnega sveta pri ministrstvu pravde ni bil imenovan univ. profesor dr. Metod Dolenc iz Ljubljane, kakor pomotoma poroča današnji «Ponedeljek», marveč ljubljanski univ. profesor dr. Milan Škeril.

Zapisega občinskih in oblastnih samouprav

Beograd, 18. febr. Ministrski predsednik je izdal danes uredbo o zapisi občinskih odborov, občinskih uslužbencev, oblastnih komisarijev in oblastnih uradnikov. V smislu te uredbe morajo vsi občinski odbori, občinski uradniki, uslužbenci in služitelji, oblastni komisariji, uslužbenci oblastnih samouprav prispeti po sledečem besedilu: «Jaz N. N. prisegam pri bogu, da bom kralju in domovini zvest, da se bom pri svojem delu vestno držal zakonov, da bom vestno in točno izvrševal svoje dolžnosti ter vselej in povsod verno zastopal in branil državne in samoupravne interese. Tako mi Bog pomagal!» Občin-

ske uprave in oblastni komisariji prisegajo v roke velikega župana, občinski uradniki in roke župana, samoupravni oblastni uradniki in uslužbenci pa v roke oblastnega komisarija.

Uvedba pogodbenih pošt

Beograd, 18. februarja. Dočim se je pošto ministertvo več let bavilo z načrtom, da bi se podzavile vse pogodbene pošte, je sedaj docela spreminilo svojo politiko ter se odločilo za uvedbo pogodbenih pošt tudi v Srbiji, kjer doslej ta ustanova sploh ni bila znana. Praksa pa je pokazala, da so pogodbene pošte prav tako zanesljive, kakor državne, vrhu tega pa znatno cenejše. Zato bo prihodnjem proračunskem letu ustanovljen še večje število pogodbenih pošt. L. 1925 jih je bilo v vsej državi samo 586, sedaj pa jih je že mnogo nad tisoč.

Nesreča pri motornih dirkah

Casablanca, 18. februarja. Pri včerajšnjih motornih dirkah je zavozil eden izmed dirkačev med publiko. I policai in 2 gledalca in vozača so bili ubiti.

Vojašnica porušila

Montare, 18. februarja. Tukaj se je sredi porušila vojašnica. 7 vojakov je ubitih, 12 pa težko ranjenih.

Kako se godi našim izseljencem na Westfalskem

Razgovor z generalnim tajnikom jugoslovenskega izseljeniškega odbora v Nemčiji Pavlom Bolho. — Pred sestankom vseh narodno - obrambnih organizacij pod predsedstvom generalnega konzula Markovića

Ljubljana, 18. febr. V petek zvečer je prispel v Ljubljano generalni tajnik jugoslovenskega izseljeniškega odbora in predsednik zveze jugoslovenskih delavskih podpornih društev g. Pavle Bolha, ki je bil radevolje pripravil podatke na vprašanja našega urednika naslednja pojasnila: — Koliko je sedaj naših rudarjev na Westfalskem?

Po približni statistiki 40—50.000 z družinami. Največ jih je naseljenih v krajih Moers, Hamborn, Gladbeck, Dortmund, Buer, Bottrop itd. — Kako so plačani? — Plače znašajo od 7—9 mark, v naši valuti od 90—130 Din za »siht«. Vendar pa je treba upoštevati, da znašajo odbitki od plač 40—45 %.

Kakšna so stanovanja? — Zelo udobna. Imamo prav lepe kolonije z vrtovi, da se lahko gojita perutnina in prešičereja, s čimer se znatno ublažuje draginja, ki je tam precej velika. Zadnja dva meseca je napravil rudarjem in podjetnikom občutno škodo mraz, ker je radi zamrznjenega »Reinherne kanala« in drugih vodnih potov transport premoga izredno otežkočen. Rudarji praznujejo v tednu po dva do trikrat. Brezposelnih je naših ljudi malo, izvenšči invalidi in rentniki.

Kolko strokovnih organizacij obstoi? — 34 narodno-podpornih društev in 28 katoliških. Mnoga društva radi nesorlasja do pred kratkim niso mogla tako uspešno delovati, kakor bi bilo želeli.

Ali je poskrbljeno za otroke v šolskem oziru? — Zato, so prisiljeni obiskovati otroci le nemške šole.

Ali posveča gen. konzulat dovolj pažnje našim izseljencem? — Gen. konzul g. Marković v Düsseldorfu, ataše dr. Vodušek, kakor tudi novi izseljeniški komisar g. Deželić se zelo interesirajo za življenje naših izseljencev in so z njimi v najtesnejših zvezah. Zadnje mesece je bil ustanovljen jugoslovenski izseljeniški odbor, čigar častni predsednik je gen. konzul g. Marković, predsednik kom. sar Deželić, podpredsednik duh. svetnik Kalan.

Gen. konzul g. Marković v Düsseldorfu, ataše dr. Vodušek, kakor tudi novi izseljeniški komisar g. Deželić se zelo interesirajo za življenje naših izseljencev in so z njimi v najtesnejših zvezah. Zadnje mesece je bil ustanovljen jugoslovenski izseljeniški odbor, čigar častni predsednik je gen. konzul g. Marković, predsednik kom. sar Deželić, podpredsednik duh. svetnik Kalan.

Gen. konzul g. Marković v Düsseldorfu, ataše dr. Vodušek, kakor tudi novi izseljeniški komisar g. Deželić se zelo interesirajo za življenje naših izseljencev in so z njimi v najtesnejših zvezah. Zadnje mesece je bil ustanovljen jugoslovenski izseljeniški odbor, čigar častni predsednik je gen. konzul g. Marković, predsednik kom. sar Deželić, podpredsednik duh. svetnik Kalan.

V sredo bodo justifikirani člani Prpičeve tolpe

Zagreb, 18. febr. Branitelji in sorodniki na smrt obsojenih članov razbojniške tolpe Prpića Malega so bili danes obveščeni, da bo jutri dooldne ob 10. proglašena obsodba in obsojencev sporoden dan šilke. Justifikacija se bo vršila v sredo jutri na dvorišču letišnice. Prisostvovali ji bodo smeli samo sodniki, branitelji in sorodniki obsojencev ter zastopniki tiska. Občinstvo bo dostop brezpogojno zabranjen.

Družinska drama beograjskega zdravnika v Madridu

Pariz, 18. februarja. «Journal» poroča iz Madrida, da je v nekem tamošnjem hotelu šef-zdravnik neke beograjske klinike dr. Koritana iz ljubosumnosti ustrelil svojo ženo. Žena je bila zvečer v družbi, iz katere se je vrnila šele pozno ponoči. Iz ljubosumnosti jo je mož po kratkem prepiranju v navzočnosti 10letnega sinčka usmrtil s tremi revolverskimi strelci. Morila so takoj aretirali, otroka pa bodo odpremili v Beograd.

Policijska kronika

Ljubljana, 18. februarja. Sredi okoli pol 11. je v Dravljah izbruhnil požar, ki je povzročil precejšnjo materialno škodo. Goriti je začelo v mehanični delavnici Rudolfa Grudnika. Ogenj je izbruhnil na podstrešju, kjer je bila nakopičena mrvja. Ogenj se je z veliko naglico širil na vso stavbo, vendar se je gasilec iz Spodnje in Zgornje Šiške ter iz Dravljaj posrečilo stavbo rešiti pred katastrofo. Škoda, ki jo je povzročil požar, znaša okoli 50.000 Din in je deloma krita z zavarovalnico. Kako je požar nastal, še ni znano, zdi se pa, da je bil postavljen. O požaru je bila obveščena tudi ljubljanska policija, ki je danes poslala tja več svojih kriminalnih uradnikov. V soboto smo poročali o zastrupljenju s plinom na Zabjuku. Slična nesreča se je istega dne popoldne pripetila v Langusovi ulici. Tam sta se v hiši št. 19 s plinom, ki je uhajal iz pečice, zastrupila kleparska uslužbenka Herman Blatnik in Viktor Puc, oboje zaposlena pri kleparskem mojstru Pucu. Fanta sta namreč skušala v stranišču omenjene hiše otajati zamrznjeno cev vodovoda, nista pa čutila strupenega plina, uhajajočega iz pečice. Ogljikov dioksid, ki je kmalu omamlil in nezavestna sta obležala. Nekako pol ure kasneje je je našla sosedja iz hiše, ki je začutila sumljiv duh in je odprla stranišče. Poklicala je naglo na pomoč več pasentov, ti so pa o nesreči obvestili resnično postajo. Fanta je nato rešili avto prepeljal v bolnico, kjer pa so ju z umetnim dihanjem in močnimi injekcijami kmalu spravili k zavesti. Sedaj sta že izven nevarnosti. Te dni je bil v Ljubljani izvršen vlom v pisarno tvrdke Kalmus & Ogorelec. Neznani vlomilec je odnesel 5319 Din. Denar je bil v bankovcih po 100 Din, deloma so pa bili »kovačci«. — Danes je na policiji prijavila Angela Klemen, mesarjeva žena, stanujoča na Sv. Petra cesti, da ji je neznan zlikovec ponudil ukradel enega purana in eno kokoš v vrednosti 150 Din.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 0—22.8225, Berlin 0—792, Bukarešta, 0—9.936, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.993—8.023 (8.006), London 276.16—276.96 (276.56), Newyork 0—56.86, Pariz 0—222.52, Praga 168.2—169. (168.6), Trst 297.12—299.12 (298.12).

Efekt: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Pražedniona 930 den., Kreditni zavod 175 den., Ruše 260—280, Stavbna 56 den., Sešir 105 den.

Les: Tedenica mirna. Zaključenih je bilo 9 vagonov, in sicer 3 vagonov testonov, 1 vag. drv, 1 vag. oglja in 2 vag. orohovih plohov.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 800.80, Berlin 13.52, Budimpešta 9.936, London 276.56, Milan 298.12, Newyork 56.86, Praga 168.6, Curih 1095.9.

Elekt: Vojna škoda 426.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.1275, Dunaj 73.05, Budimpešta 00.75, Berlin 123.37, Praga 15.41, Milan 27.05, Pariz 70.31, London 25.235, Newyork 519.95.

Urejuje: Josip Zupancič — Za »Narodno tiskarno: Fran Jezeršek. — Za opremo in uspešni deli lista: Oton Christol — Vsi v Ljubljani.